

แนวทางการดำเนินการกับสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายศุลกากร

๑. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญา หมายถึง ผลงานอันเกิดจากการประดิษฐ์ คิดค้น หรือสร้างสรรค์ของมนุษย์ ซึ่งเน้นที่ผลผลิตของสติปัญญาและความชำนาญ โดยไม่คำนึงถึงชนิดของการสร้างสรรค์ หรือวิธีการในการ แสดงออก ทรัพย์สินทางปัญญาอาจแสดงออกในรูปแบบของสิ่งที่จับต้องได้ เช่น สินค้าต่าง ๆ หรือในรูปของสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น บริการ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจ กรรมวิธีการผลิตทางอุตสาหกรรม เป็นต้น

ประเภทของทรัพย์สินทางปัญญา

ทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) และลิขสิทธิ์ (Copyright)

๑. ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม (Industrial Property) หมายถึง ความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ที่เกี่ยวกับสินค้าอุตสาหกรรมต่าง ๆ ความคิดสร้างสรรค์นี้ อาจเป็นความคิดในการประดิษฐ์คิดค้น ซึ่งอาจจะเป็นกระบวนการหรือเทคนิคในการผลิตที่ได้ปรับปรุงหรือคิดค้นขึ้นใหม่ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางอุตสาหกรรม ที่เป็นองค์ประกอบและรูปร่างของตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงเครื่องหมายการค้าหรือยี่ห้อ ชื่อและถิ่นที่อยู่ทางการค้า รวมถึงแหล่งกำเนิดและการป้องกันการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม ทรัพย์สินทางอุตสาหกรรม จึงสามารถแบ่งออกได้ ดังนี้

๑.๑ เครื่องหมายการค้า (Trademark) หมายถึง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือตรา ที่ใช้กับสินค้าหรือบริการ แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

๑.๑.๑ เครื่องหมายการค้า (Trademark) คือ เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้กับสินค้าเพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น มาม่า กระทั่งแดง เป็นต้น

๑.๑.๒ เครื่องหมายบริการ (Service Mark) คือ เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้กับบริการเพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น เช่น การบินไทย ธนาคารกรุงไทย โรงแรมดุสิตธานี เป็นต้น

๑.๑.๓ เครื่องหมายรับรอง (Certification Mark) คือ เครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้หรือจะใช้กับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่น เพื่อเป็นการรับรองคุณภาพ ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพหรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้านั้นหรือเพื่อรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการนั้น เช่น เซลล์ชวนชิม ข้าวหอมมะลิไทย เครื่องหมายฮาลาล เป็นต้น

๑.๑.๔ เครื่องหมายร่วม (Collective Mark) คือ เครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้หรือจะใช้โดยบริษัทหรือวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกัน หรือโดยสมาชิกของสมาคม สหกรณ์ สหภาพ สมาพันธ์ กลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน เช่น ตราช้างของบริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

๑.๒ สิทธิบัตร (Patent) หมายถึง หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Industrial Design) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า สิทธิบัตร หมายถึง การที่รัฐให้ความคุ้มครองการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ผู้ทรงสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร มีสิทธิเด็ดขาด หรือสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในการแสวงหาประโยชน์จากการประดิษฐ์ หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์นั้น ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

๑.๓ แบบผังภูมิของวงจรรวม (Layout-Designs of Integrated Circuit) คือ แบบ แผนผัง หรือภาพที่ทำขึ้น ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบหรือวิธีใด เพื่อแสดงถึงการจัดวางชิ้นส่วนทางไฟฟ้า หรือทางเดินไฟฟ้า เพื่อใช้ผลิตให้เป็นวงจรรวม ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใด เช่น แผนผัง (Layout Design) ซึ่งเป็นภาพวาดการ จัดวางของวงจรไฟฟ้า แบบที่เป็นงานหน้ากาก (Mask Work) ซึ่งใช้ในการผลิตวงจรรวม ภาพถ่ายลายเส้นของวงจรรวม เป็นต้น

๑.๔ ความลับทางการค้า (Trade Secrets) หมายถึง ข้อมูลการค้าซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไปหรือยังเข้าถึงไม่ได้ในหมู่บุคคลซึ่งโดยปกติแล้วต้องเกี่ยวข้องกับข้อมูลดังกล่าว โดยเป็นข้อมูลที่นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าเนื่องจากการเป็นความลับ และเป็นข้อมูลที่เจ้าของหรือผู้มีหน้าที่ควบคุมความลับทางการค้าได้ใช้มาตรการที่เหมาะสมรักษาไว้เป็นความลับ ข้อมูลการค้า ยังรวมถึงสูตร รูปแบบ สูตรอาหาร กรรมวิธีผลิต ข้อมูลการบริหารธุรกิจ รายละเอียดเกี่ยวกับราคา กลยุทธ์การโฆษณาสินค้า รายชื่อลูกค้า

๑.๕ ชื่อทางการค้า (Trade name) หมายถึง ชื่อที่ใช้ในการประกอบกิจการ เช่น ไทยประกันชีวิต ขนมห้าน้อยการ เป็นต้น

๑.๖ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication) หมายถึง ชื่อ สัญลักษณ์ หรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เรียกหรือใช้แทนแหล่งภูมิศาสตร์ และสามารถบ่งบอกว่าสินค้าที่เกิดจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้น เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะเฉพาะของแหล่งภูมิศาสตร์ดังกล่าว หรืออาจกล่าวได้ว่า ชื่อ หรือสัญลักษณ์ที่ใช้ประกอบระหว่างชื่อแหล่งภูมิศาสตร์นั้นกับสินค้าแสดงให้เห็นชื่อหรือผู้บริโภคได้ทราบถึงแหล่งกำเนิดของสินค้านั้น ซึ่งแหล่งกำเนิดนั้นส่งผลให้สินค้านั้นมีคุณภาพ ชื่อเสียง หรือคุณลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากสินค้าชนิดเดียวกันในท้องถิ่นอื่น เช่น ข้าวสังข์หยดเมืองพัลลึง ทุเรียนหมอนทองระยอง ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ เป็นต้น

(๒) ลิขสิทธิ์ (Copyright) หมายถึง ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ประเภทต่าง ๆ เช่น งานวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรีกรรม งานภาพยนตร์ สิ่งบันทึกเสียง งานแพร่เสียงแพร่ภาพ หรืองานอื่นใดในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ เป็นต้น ซึ่งเจ้าของลิขสิทธิ์จะมีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใด ๆ เกี่ยวกับงานลิขสิทธิ์ของตน โดยกฎหมายลิขสิทธิ์ได้ให้ความคุ้มครองถึงสิทธิของนักแสดง และการสร้างสรรค์ด้านเทคโนโลยี เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย เจ้าของลิขสิทธิ์สามารถหาประโยชน์จากงานลิขสิทธิ์ของตนได้ เช่น ทำซ้ำ คือ การคัดลอก ทำสำเนา ทำแม่พิมพ์ บันทึกเสียง บันทึกภาพ ฯลฯ จากต้นฉบับหรือสำเนา ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน หรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน เช่น การแสดง การบรรยาย การจำหน่าย การทำให้ปรากฏด้วยเสียงด้วยภาพ ฯลฯ จากงานที่ได้จัดทำขึ้น เป็นต้น

งานสร้างสรรค์ที่มีลิขสิทธิ์ ประกอบด้วยประเภทงานต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ งานวรรณกรรม เช่น หนังสือ จุลสาร สิ่งเขียน สิ่งพิมพ์ คำปราศรัย รวมถึงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ด้วย

๒.๒ งานนาฏกรรม เช่น งานเกี่ยวกับการรำ การเต้น การทำท่า หรือการแสดง ที่ประกอบขึ้นเป็นเรื่องราว รวมถึงการแสดงโดยวิธีใดด้วย

๒.๓ งานศิลปกรรม เช่น งานจิตรกรรม งานประติมากรรม ภาพพิมพ์ งานสถาปัตยกรรม ภาพถ่าย ภาพประกอบ หรืองานสร้างสรรค์รูปทรงสามมิติเกี่ยวกับภูมิประเทศหรือวิทยาศาสตร์ งานศิลปะประยุกต์ ซึ่งรวมถึงภาพถ่ายและแผนผังของงานดังกล่าวด้วย

๒.๔ งานดนตรีกรรม เช่น คำร้อง ทำนอง การเรียบเรียงเสียงประสานรวมถึง โน้ตเพลงที่แยกและเรียบเรียงเสียงประสานแล้ว

๒.๕ งานโสตทัศนวัสดุ เช่น วิดีโอเทป แผ่นเลเซอร์ดิสก์ที่บันทึกข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยลำดับของภาพหรือภาพและเสียงอันสามารถที่จะนำมาเล่นซ้ำได้อีก เป็นต้น

๒.๖ งานภาพยนตร์ เช่น ภาพยนตร์ รวมทั้งเสียงประกอบของภาพยนตร์นั้นด้วย

๒.๗ งานสิ่งบันทึกเสียง เช่น เทปเพลง แผ่นคอมแพ็คดิสก์ที่บันทึกข้อมูลเสียง ทั้งนี้ ไม่รวมถึงเสียงประกอบภาพยนตร์ หรือเสียงประกอบโสตทัศนวัสดุอย่างอื่น

๒.๘ งานแพร่เสียงแพร่ภาพ เช่น การกระจายเสียงทางวิทยุ หรือการแพร่เสียงหรือภาพทางสถานีโทรทัศน์

๒.๙ งานอื่นใดอันเป็นงานในแผนกวรรณคดี แผนกวิทยาศาสตร์ หรือแผนกศิลปะ

๒. ปัญหาและผลกระทบจากการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

ปัจจุบันปัญหาการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทั่วโลกได้ขยายวงกว้างมากขึ้นทั้งการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาโดยการจัดจำหน่ายในตลาด (Physical Markets) และออนไลน์ (Online Market) ซึ่งส่งผลกระทบในทางลบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมของแต่ละประเทศ และการค้าระหว่างประเทศ ทั้งนี้ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ถูกนานาชาติจับตามองว่ามีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาค่อนข้างมาก แม้ว่าประเทศไทยจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาและปราบปรามมาโดยต่อเนื่อง แต่ก็ยังถูกประชาคมโลก และประเทศคู่ค้าเรียกร้องตลอดจนนำมาเป็นประเด็นในการเจรจาอยู่บ่อยครั้ง การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาทำให้เจ้าของสิทธิ์ต้องสูญเสียรายได้จากยอดขาย และรัฐสูญเสียรายได้จากภาษีที่ควรนำไปพัฒนาประเทศ ส่งผลเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศในเวทีสากล และลดความเชื่อมั่นของนักลงทุน ทำให้ผู้สร้างสรรค์ผลงานขาดแรงจูงใจในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ลดลง เนื่องจากไม่ได้รับผลตอบแทนที่สมควร แปรนดเสียความน่าเชื่อถือจากสินค้าปลอมคุณภาพต่ำ ทำให้เสียส่วนแบ่งตลาด และผู้บริโภคอาจเกิดความเสียหายต่อสุขภาพและชีวิต เนื่องจากสินค้าปลอม สินค้าด้อยคุณภาพ เช่น ยา อาหาร หรือเครื่องใช้ไฟฟ้า อาจไม่ได้มาตรฐานและเป็นอันตรายต่อผู้ใช้

ลักษณะของการละเมิด เช่น

๑. การละเมิดลิขสิทธิ์: การทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ซอฟต์แวร์ เพลง ภาพยนตร์ งานวรรณกรรม โดยไม่ได้รับอนุญาต พบมากในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์และเพลง

๒. การละเมิดเครื่องหมายการค้า: การปลอมแปลง โลโก้ ชื่อ หรือรูปลักษณ์ของสินค้าแบรนด์เนม เพื่อหลอกผู้บริโภค การผลิตสินค้าปลอม

๓. การละเมิดสิทธิบัตร: การผลิตสินค้าลอกเลียนแบบที่มีการออกแบบที่ได้รับสิทธิบัตร

๓. อำนาจการดำเนินคดีทางศุลกากรเกี่ยวกับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

พนักงานศุลกากรอาจดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดหากตรวจพบการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาในพื้นที่รับผิดชอบ ณ จุดนำเข้า – ส่งออก (Border Control) รวมถึงการรับซื้อหรือรับไว้ด้วยประการใด ๆ โดยมีอำนาจจับกุมและดำเนินคดีกับผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้นำผ่าน หรือ หรือผู้รับซื้อหรือรับไว้ด้วยประการใด ๆ ซึ่งสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ๒ ประเภท คือ เครื่องหมายการค้า และลิขสิทธิ์ อันเป็นความผิดตามกฎหมาย

กรมศุลกากรมีอำนาจในการตรวจค้น ยึด และจับกุมสินค้าที่ละเมิดเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ ดังนี้

๑. ณ จุดนำเข้า – ส่งออก
๒. เส้นทางลำเลียง
๓. สถานที่เก็บสินค้า

๔. กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

๔.๑ พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

มาตรา ๕ ในกรณีที่น่าจะเป็นหรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจสาธารณสุขประโยชน์การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า

(๒) กำหนดมาตรการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออก หรือการนำเข้า

ตามพระราชบัญญัตินี้

การแก้ไขเพิ่มเติม หรือยกเลิกประกาศตามมาตรานี้ ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับ

โดยอนุโลม

มาตรา ๕/๑ ในกรณีที่น่าจะเป็นหรือสมควร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดสินค้าใดที่นำผ่านให้เป็นสินค้าที่ต้องปฏิบัติตามมาตรการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๕ ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยมีอยู่ ซึ่งรวมถึงการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้า

มาตรา ๑๖ บทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรและอำนาจพนักงานศุลกากรตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ในส่วนที่ว่าด้วยการตรวจของและป้องกันการลักลอบหนีศุลกากร การตรวจค้น การยึดและริบของ หรือการจับกุมผู้กระทำความผิด การสำแดงเท็จ และการฟ้องร้อง ให้ใช้บังคับแก่การส่งออก การนำเข้า หรือการนำผ่านตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๒๓/๑ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อธิบดีกรมศุลกากรหรือคณะกรรมการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมีอำนาจเปรียบเทียบได้ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากรมาใช้บังคับกับการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

๔.๒ พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

๔.๓ พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗

๔.๔ พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ของต้องห้าม” หมายความว่า ของที่มีกฎหมายกำหนดห้ามมิให้นำเข้ามาในหรือส่งออก
ไปนอกราชอาณาจักร หรือนำผ่านราชอาณาจักร

มาตรา ๕๑ ก่อนที่จะนำของใดไปจากอารักขาของศุลกากรหรือก่อนที่จะส่งของใดออกไป
นอกราชอาณาจักร ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งของออกต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายอื่น
ที่เกี่ยวกับการศุลกากร กับต้องยื่นใบขนสินค้าโดยถูกต้อง และเสียอากรจนครบถ้วนหรือวางประกันไว้
การยื่นใบขนสินค้า การเสียอากร และการวางประกันตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด .....

มาตรา ๑๐๒ ผู้ได้นำของเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำออกนอกราชอาณาจักร ให้ยื่นใบขน
สินค้าตามแบบ และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ของตามวรรคหนึ่งไม่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบที่จะต้องเสียอากร หากได้ปฏิบัติตามวรรค
หนึ่ง และได้นำของออกไปนอกราชอาณาจักรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร

การผ่านแดนที่มีการข้ามแดนทางบกให้กระทำได้ต่อเมื่อมีความตกลงระหว่างประเทศ

มาตรา ๑๐๔ ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าของที่นำเข้ามาเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำ
เป็นของที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจหรือค้นของนั้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น

(๑) มีไว้เพื่อใช้ในการก่อการร้ายหรือเกี่ยวเนื่องกับการก่อการร้าย

(๒) ชนิดแห่งของหรือการขนส่งหรือการขนถ่ายของดังกล่าว อาจก่อให้เกิด
ผลกระทบต่อความมั่นคง สันติภาพ และความปลอดภัยระหว่างประเทศ

(๓) มีการแสดงถิ่นกำเนิดเป็นเท็จ

(๔) เป็นของผิดกฎหมายที่เกี่ยวกับการผ่านแดนหรือการถ่ายลำ

การตรวจหรือค้นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่อธิบดีประกาศกำหนด

มาตรา ๑๕๗ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติ
ของ พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากร ให้พนักงานศุลกากรซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจ
ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสถานที่อื่นที่เกี่ยวกับการประกอบการ
ของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องตามที่อธิบดีประกาศ
กำหนดในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้น ในการนี้
มีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวหรือบุคคลที่อยู่ในสถานที่ยังปฏิบัติหน้าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ ในการตรวจสอบ

(๒) จับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ต้องมีหมายจับ
เมื่อปรากฏว่า มีการกระทำความผิดซึ่งหน้าหรือมีเหตุอันตามทีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้
เพื่อส่งพนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป

(๓) ยึดหรืออายัดบัญชี เอกสาร หลักฐาน ข้อมูล หรือสิ่งของอื่นใดที่อาจใช้พิสูจน์
ความผิด ตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวกับการศุลกากร

(๔) มีหนังสือเรียกผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออก ผู้ขนส่ง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าว หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการนำของเข้าหรือการส่งของออก มาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจง เป็นหนังสือ หรือให้ส่งบัญชี เอกสาร หลักฐาน หรือสิ่งอื่นที่จำเป็นมาประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้ ต้องใช้เวลาแก่บุคคลดังกล่าวไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่รับคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๕๘ ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจตรวจของที่กำลังผ่านพิธีการศุลกากรหรืออยู่ในอำนาจกำกับตรวจตราของศุลกากร และเอาตัวอย่างของไปเพื่อตรวจสอบ หรือประเมินราคา หรือ เพื่อประโยชน์อย่างอื่นของทางราชการได้ตามความจำเป็น โดยไม่ต้องขอใช้ราคา ทั้งนี้ ต้องกระทำด้วย วิธีการที่จะทำให้เจ้าของเสียหายหรือมีภาระน้อยที่สุด และถ้ามีของคงเหลือให้ส่งคืนแก่เจ้าของโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๕๙ การใช้อำนาจของพนักงานศุลกากรซึ่งอธิบดีมอบหมายตามมาตรา ๑๕๗ หรือพนักงานศุลกากรตามมาตรา ๑๕๘ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้พนักงานศุลกากรมีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อตรวจสอบหรือเรียกบัญชี เอกสาร หลักฐาน และข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับของที่กำลังผ่านหรือได้ผ่านพิธีการศุลกากรภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่นำของเข้าหรือส่งของออกไปนอกราชอาณาจักรหรือนำผ่านราชอาณาจักร

มาตรา ๑๖๖ ของที่ยังมิได้เสียอากร ของต้องห้าม ของต้องกักตุน หรือของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากร เป็นของที่พึงต้องริบตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖๗ ให้พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดหรืออายัดสิ่งใด ๆ อันจะพึงต้องริบหรือเป็นที่สงสัยว่าจะพึงต้องริบตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ได้

สิ่งที่อายัดไว้นั้น หากตรวจสอบแล้วพบว่าสิ่งนั้นไม่เป็นของอันพึงต้องริบ ให้เพิกถอนการอายัดสิ่งนั้น แต่กรณีเป็นสิ่งอันพึงต้องริบ ให้พนักงานศุลกากร พนักงานฝ่ายปกครอง หรือตำรวจ มีอำนาจยึดสิ่งนั้น

มาตรา ๒๔๒ ผู้ใดนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากร หรือเคลื่อนย้ายของออกไปจากยานพาหนะ คลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า ที่มั่นคง ท่าเรือรับอนุญาต หรือเขตปลอดอากร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานศุลกากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ริบของนั้น ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๔๔ ผู้ใดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำโดยหลีกเลี่ยงข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

ผู้ใดพยายามกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อมา รับจำนำ หรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนพึงรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ

.....

การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕๒ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๒ มาตรา ๒๔๒ หรือมาตรา ๒๔๔ ให้ผู้กระทำ ต้องรับผิดชอบแต่ได้กระทำโดยไม่มีเจตนา

มาตรา ๒๕๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕๗ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าบุคคลนั้นยินยอม ใช้ค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกันตามที่อธิบดีเห็นสมควรแล้ว อธิบดีจะงดการ ฟ้องร้องเสียก็ได้ และให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในกรณีที่อธิบดีเห็นสมควรจะฟ้องบุคคลใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้บันทึกเหตุผล ในการฟ้องผู้กระทำความผิดไว้ด้วย

มาตรา ๒๕๗ ความผิดตามมาตรา ๒๒๗ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ มาตรา ๒๔๔ และมาตรา ๒๔๗ ถ้าราคาของกลางรวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วเกินกว่าสี่แสนบาท ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจ เปรียบเทียบได้

คณะกรรมการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนกรมศุลกากร ผู้แทน กระทรวงการคลัง และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เมื่อคณะกรรมการเปรียบเทียบได้ทำการเปรียบเทียบกรณีใด และผู้ต้องหา ได้ชำระเงินค่าปรับ หรือได้ทำความตกลง หรือทำทัณฑ์บน หรือให้ประกัน ตามค่าเปรียบเทียบภายในระยะเวลา ที่คณะกรรมการเปรียบเทียบกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

๔.๕ ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้สินค้าโลหะเม็ดเครื่องหมายการค้าและสินค้าโลหะเม็ดลิขสิทธิ์ เป็นสินค้าที่ต้องห้ามส่งออก ห้ามนำเข้า และห้ามนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๔ ให้สินค้านี้ เป็นสินค้าที่ต้องห้ามส่งออก ห้ามนำเข้า หรือห้ามนำผ่านราชอาณาจักร

(๑) สินค้าที่มีหรือใช้เครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า

(๒) สินค้าที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

สินค้าตาม (๑) ให้หมายความรวมถึงหีบห่อหรือภาชนะใด ๆ ที่ใช้เครื่องหมายการค้า นั้น โดยไม่ได้รับอนุญาตด้วย

ข้อ ๕ ความในข้อ ๔ มิให้ใช้บังคับแก่ของติดตัวในปริมาณที่ไม่มากเกินไปจนสมควรโดยไม่มีลักษณะ ในเชิงพาณิชย์

ข้อ ๖ เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือเจ้าของลิขสิทธิ์อาจแจ้งข้อมูลเครื่องหมายการค้าหรือ ลิขสิทธิ์ต่อพนักงานศุลกากรเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบสินค้าที่มีหรืออาจมีลักษณะตามข้อ ๔ ได้ ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่กรมศุลกากร กำหนด

๔.๖ ประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๐๖/๒๕๖๕ เรื่อง การควบคุมการส่งออก การนำเข้า และการนำผ่านซึ่ง สินค้าโลหะเม็ดเครื่องหมายการค้าและสินค้าโลหะเม็ดลิขสิทธิ์ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

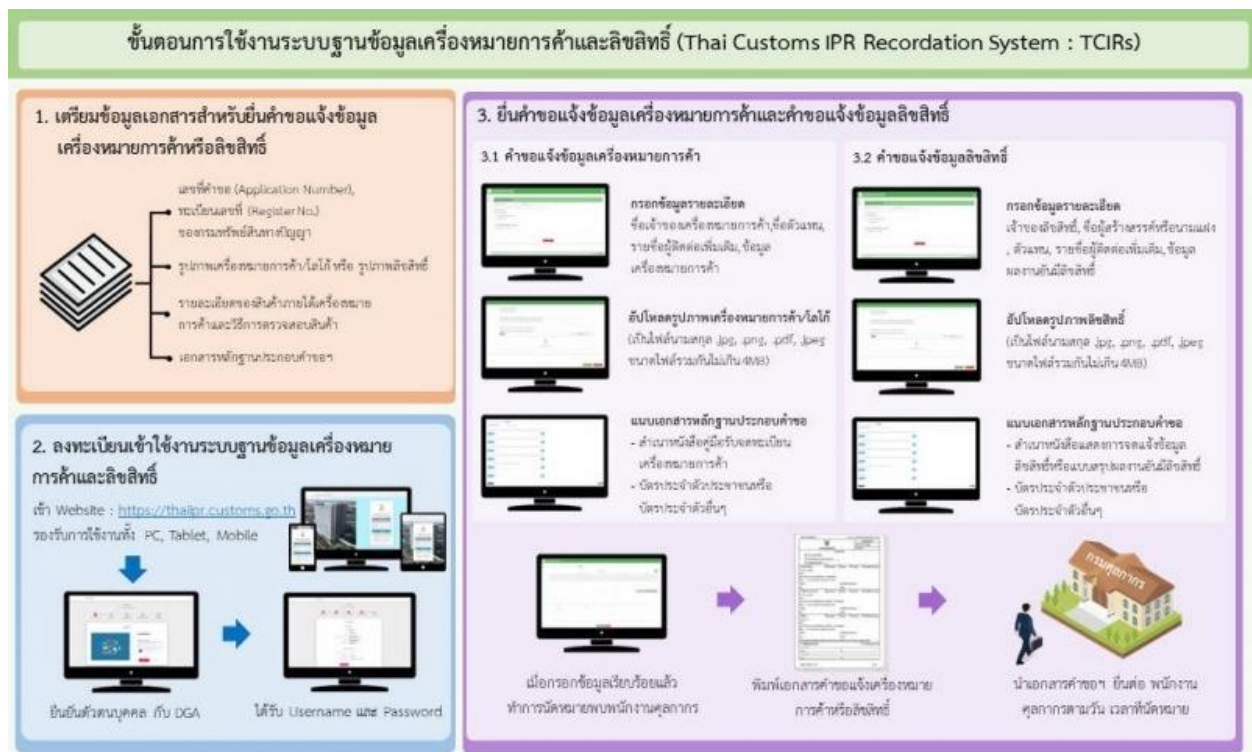
๔. การแจ้งข้อมูลเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์

เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิในเครื่องหมายการค้า หรือลิขสิทธิ์ อาจยื่นคำขอแจ้งข้อมูลเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ โดยระบุข้อมูลใด ๆ ที่พนักงานศุลกากร อาจใช้ในการพิสูจน์ว่าสินค้าที่กำลังส่งออกป้อนอก นำเข้ามาใน หรือนำผ่านราชอาณาจักรนั้น เป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ต่อกองสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากร เพื่อให้พนักงานศุลกากรใช้เป็นฐานข้อมูล และพยานหลักฐานในการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

เมื่อกรมศุลกากรได้ตรวจสอบความถูกต้องของคำขอแล้ว กรมศุลกากรจะแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบ ข้อมูลตามคำขอให้มีระยะเวลาสามปี นับแต่วันที่ได้รับคำขอ หรือตามระยะเวลาความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ที่เหลืออยู่ตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์แล้วแต่ระยะเวลาใดสั้นสุดลงก่อนกัน

การขอขยายระยะเวลา ให้ดำเนินการโดยการยื่นคำขอขยายระยะเวลาต่อกองสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากร ก่อนสิ้นอายุคำขอไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และเมื่อได้มีการยื่นคำขอขยายระยะเวลาดังกล่าวแล้วให้ข้อมูลตามคำขอดังกล่าวมีระยะเวลาบังคับต่อเนื่องไปอีกสามปี นับแต่ระยะเวลาเดิมสิ้นสุดลง หรือตามระยะเวลาความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ที่เหลืออยู่ แล้วแต่ระยะเวลาใดสั้นสุดลงก่อนกัน

กรณี มีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลภายใต้คำขอ ให้ผู้ยื่นคำขอ หรือบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ แจ้งแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูล ให้กองสืบสวนและปราบปราม กรมศุลกากรทราบด้วย กรณีมิได้มีแจ้งเปลี่ยนแปลงข้อมูล กรมศุลกากรจะใช้ข้อมูลตามที่ได้รับแจ้งมา จนกว่าจะมีการแก้ไข

๕. กระบวนการตรวจสอบสินค้าที่ต้องสงสัยว่าจะเป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

๕.๑ กรณีพนักงานศุลกากรมีเหตุอันควรสงสัยว่าสินค้าที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านเป็นสินค้าที่อาจละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าที่อาจละเมิดลิขสิทธิ์ ให้พนักงานศุลกากรผู้รับผิดชอบตรวจสอบข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ ที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ ได้แจ้งข้อมูลไว้กับกรมศุลกากร หากพบว่าเป็นสินค้าที่มีลักษณะและพฤติกรรมละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าและลิขสิทธิ์ มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

๕.๑.๑ อายัดสินค้าและแจ้งการอายัดสินค้าให้ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่านหรือตัวแทน และเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์หรือตัวแทนสิทธิทราบเป็นลายลักษณ์อักษรผ่านเอกสารหรือช่องทางอิเล็กทรอนิกส์

๕.๑.๒ กรณี ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทน ให้การรับสารภาพว่าสินค้านี้ดังกล่าว เป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ พนักงานศุลกากรจะทำบันทึก ตรวจยึดหรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการต่อไป

๕.๑.๓ หากผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทนต้องการโต้แย้งว่าสินค้าที่อายัดไม่ใช่สินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ต้องยื่นคำร้องพร้อมหลักฐานภายใน ๓ วันหลังจากได้รับแจ้งจากศุลกากร

จากนั้นพนักงานศุลกากรจะแจ้งเจ้าของสิทธิหรือตัวแทนสิทธิทราบข้อโต้แย้ง และหากประสงค์ขอยืนยันสิทธิให้มีหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีภายในสามวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากพนักงานศุลกากร ทั้งนี้ เมื่อพนักงานศุลกากรได้รับหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว พนักงานศุลกากรจะทำบันทึกตรวจยึด หรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการต่อไป

หากเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิในเครื่องหมายการค้า หรือลิขสิทธิ์ ไม่สามารถยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีได้ทันตามกำหนด สามารถขอขยายเวลาต่อผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากรหรือนายด่านศุลกากร ได้อาจต้องวางประกันความเสียหาย ทั้งนี้ ระยะเวลารวมต้องไม่เกินสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากพนักงานศุลกากร

กรณี เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิในเครื่องหมายการค้า หรือลิขสิทธิ์ มิได้มีหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีตามที่กำหนดในวรรคสอง พนักงานศุลกากรจะตรวจปล่อยสินค้าตามขั้นตอนปกติ

๕.๑.๔ หากพนักงานศุลกากรไม่สามารถติดต่อผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทนได้ หรือผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทนมิได้โต้แย้งคัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าสินค้านี้ดังกล่าวเป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ในการนี้ พนักงานศุลกากรจะทำบันทึกตรวจยึดหรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการต่อไป

๕.๑.๕ กรณี ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า หรือตัวแทน นำเข้าหรือส่งออกของทางไปรษณีย์ระหว่างประเทศ หรือนำเข้าหรือส่งออกของเร่งด่วน และผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า หรือตัวแทนมิได้โต้แย้งคัดค้าน ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ ๕.๑.๓ ให้ถือว่าสินค้านี้ดังกล่าวเป็นสินค้าละเมิด เครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ตามที่เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิ ในเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ได้ยื่นแจ้งข้อมูลไว้ ในการนี้ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วย ของอันพึงต้องปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรมาบังคับใช้ และพนักงานศุลกากรจะทำบันทึกตรวจยึดหรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการต่อไป

กระบวนการตรวจสอบสินค้าที่ต้องสงสัยว่าจะเป็น สินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

หาก**ไม่สามารถติดต่อ**ผู้ส่งออก ผู้นำของเข้า ผู้นำผ่าน หรือตัวแทน
หรือมิได้โต้แย้งคัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนด

พนักงานศุลกากรจะ**ทำบันทึก ตรวจสอบ**
หรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการ

FYI

กรณีนำ**เข้าหรือส่งออก**ของทาง**ไปรษณีย์ระหว่างประเทศ** หรือ**ของเร่งด่วน**

ผู้นำเข้า - ส่งออก / ตัวแทน **มิได้โต้แย้งคัดค้าน** ภายในระยะเวลา**สามวัน**

ให้ถือว่า**สินค้านั้น**กล่าวเป็น**สินค้าละเมิด**

ให้นำ**บทบัญญัติว่าด้วย ของจับต้อง**รับ**ตามกฎหมายศุลกากร**มาบังคับใช้

และพนักงานศุลกากรจะ**ทำบันทึกตรวจสอบ**หรือ**จับกุม** และ**ส่งหน่วยงานคดีดำเนินการ**ต่อไป

๕.๒ กรณีเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิยื่นคำร้องขอตรวจสอบ

๕.๒.๑ เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิ อาจยื่นคำร้องขอตรวจสอบสินค้าต่อพนักงานศุลกากรเป็นรายกรณี กรณีที่มีเหตุอันควรสงสัย ว่าสินค้าที่นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน เป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ของตน ก่อนที่พนักงานศุลกากรจะทำการตรวจปล่อยสินค้าออกไปนอกราชอาณาจักรหรือส่งมอบสินค้าให้แก่ผู้นำของเข้า โดยยื่นคำร้องตามแบบแนบท้ายประกาศกรมศุลกากรที่ ๑๐๖/๒๕๖๕ ต่อสำนักงานศุลกากร ด้านศุลกากร หรือกองสืบสวนและปราบปราม

๕.๒.๒ พนักงานศุลกากรผู้ได้รับคำร้องขอตามข้อ ๕.๒.๑ จะพิจารณาความถูกต้องครบถ้วนของคำร้อง และหลักฐานการเป็นเจ้าของเครื่องหมาย การค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทน หรือการได้รับมอบอำนาจโดยมิขาดสายจากเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์

๕.๒.๓ กรณีพนักงานศุลกากรไม่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับความถูกต้องของเอกสารการเป็นเจ้าของสิทธิ และการมอบอำนาจ พนักงานศุลกากรจะอายัดสินค้า และแจ้งให้ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทน และผู้ยื่นคำร้องทราบ ทั้งนี้ ให้ผู้ยื่นคำร้องมาดำเนินการร่วมตรวจสอบสินค้าภายในยี่สิบสี่ชั่วโมง นับแต่ได้รับแจ้งจากพนักงานศุลกากร กรณีผู้ยื่นคำร้องขอตรวจสอบสินค้ามิได้มาดำเนินการร่วมตรวจสอบสินค้าภายในระยะเวลาที่กำหนด พนักงานศุลกากรจะตรวจปล่อยสินค้าตามขั้นตอนปกติ

๕.๒.๔ เมื่อพนักงานศุลกากรได้ตรวจสินค้าตามข้อ ๕.๒.๓ เสร็จสิ้นแล้ว พนักงานศุลกากร จะดำเนินการ ดังนี้

(๑) แจ้งให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิ มีหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีเพื่อขอดำเนินคดีภายในสามวัน นับแต่ได้เสร็จสิ้นการตรวจสอบสินค้าตามข้อ ๕.๒.๓

(๒) กรณี ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทน ให้การรับสารภาพว่าสินค้าดังกล่าวเป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ตามที่เจ้าของเครื่องหมายการค้า หรือลิขสิทธิ์ มีหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีตามข้อ (๑) หรือไม่ประสงค์โต้แย้งคัดค้าน พนักงานศุลกากรจะทำบันทึกตรวจยึดหรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการต่อไป

(๓) กรณี ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทน ประสงค์จะโต้แย้งคัดค้าน ให้ยื่นคำร้องพร้อมพยานหลักฐานว่าสินค้าที่ตนจะทำการส่งออก นำเข้า หรือนำผ่าน นั้น มิได้เป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้ใดภายในสามวัน นับแต่ได้รับแจ้งจากพนักงานศุลกากร ในการนี้พนักงานศุลกากรจะทำบันทึกตรวจยึดหรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดี ดำเนินการต่อไป

(๔) กรณี พนักงานศุลกากรไม่สามารถติดต่อผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทน ได้ หรือผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทน มิได้โต้แย้งคัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนดและเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิได้มีหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้องขอดำเนินคดีตามข้อ (๑) แล้ว พนักงานศุลกากรจะทำบันทึกตรวจยึดหรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการต่อไปตามระเบียบ ที่กรมศุลกากรกำหนด

(๕) กรณี เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิในเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ ที่ยื่นคำร้องตามข้อ ๕.๒.๑ และได้มีการดำเนินการตามข้อ ๕.๒.๓ แล้ว แต่มิได้มีหนังสือยืนยันสิทธิ และคำร้องขอดำเนินคดีตามข้อ (๑) พนักงานศุลกากรจะตรวจปล่อยสินค้าตามขั้นตอนปกติ

2

กรณีเจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือตัวแทนสิทธิ

ยื่นคำร้องขอตรวจสอบกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ของตน

ยื่นคำร้องตามแบบแนบท้ายประกาศกรมศุลกากรที่ 106/2565
ต่อสำนักงานศุลกากร ด้านศุลกากร หรือกองสืบสวนและปราบปราม

พนักงานศุลกากรจะอายัดสินค้า และแจ้งให้
ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือ
ตัวแทน และผู้ยื่นคำร้องทราบ

ผู้ยื่นคำร้องมาดำเนินการร่วมตรวจสอบสินค้า
ภายใน 24 ชั่วโมง นับแต่ได้รับแจ้งจากพนักงาน
ศุลกากร

หากไม่มาภายใน 24 ชม.
พนักงานศุลกากรจะตรวจ
ปล่อยสินค้าตามขั้นตอนปกติ

เจ้าของเครื่องหมายการค้าหรือลิขสิทธิ์ หรือ
ตัวแทนสิทธิ ต้องมีหนังสือยืนยันสิทธิและคำร้อง
ขอดำเนินคดีเพื่อขอดำเนินคดีภายในสามวัน
นับแต่ได้เสร็จสิ้น

กรณีให้การรับสารภาพ
ว่าเป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมาย
การค้าหรือสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

กรณีพนักงานศุลกากรไม่สามารถติดต่อ
ผู้ส่งของออก ผู้นำของเข้า ผู้ขนานผ่าน
หรือตัวแทนได้ หรือผู้ส่งของออก ผู้นำ
ของเข้า ผู้ขนานผ่าน หรือตัวแทนมิได้
ได้แจ้งคัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนด

CONTACT US

พนักงานศุลกากรจะกำนันทึก ตรวจสอบยึด
หรือจับกุม และส่งหน่วยงานคดีดำเนินการ

กรณีประสงค์จะโต้แย้งคัดค้านให้ยื่น
คำร้องพร้อมพยานหลักฐานว่ามีได้เป็น
สินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าหรือสินค้า
ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้ใดภายในสามวัน
นับแต่ได้รับแจ้งจากพนักงานศุลกากร

FYI

กรณีเจ้าของ
ไม่ยืนยันยืนยันสิทธิ
และคำร้องขอ
ดำเนินคดี
พนักงานศุลกากร
จะตรวจปล่อย
ตามปกติ

๖. ฐานความผิดและเกณฑ์การเปรียบเทียบงดการฟ้องร้องตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

สินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสินค้าต้องห้ามในการนำเข้า ส่งออก และการนำผ่าน การจับกุมสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายศุลกากร มีทั้งการจับกุมในลักษณะของลักลอบตามมาตรา ๒๔๒ ของหลักเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัดตามมาตรา ๒๔๔ และการรับซื้อตามมาตรา ๒๔๖ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

๖.๑ ฐานความผิดตามมาตรา ๒๔๒ ผู้ใดนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากร หรือเคลื่อนย้ายของออกไปจากยานพาหนะ คลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า ที่มั่นคง ท่าเรือรับอนุญาต หรือเขตปลอดอากร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานศุลกากร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้รับของนั้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคาพิพากษาหรือไม่

รายละเอียด หรือลักษณะการกระทำความผิด	เกณฑ์เปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง
ข้อ ๑ กรณีนำเข้ามาในหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งของที่ยังมิได้ผ่านพิธีการศุลกากร หรือเคลื่อนย้ายของออกไปจากยานพาหนะ คลังสินค้าทัณฑ์บน โรงพักสินค้า ที่มั่นคง ท่าเรือรับอนุญาต หรือเขตปลอดอากร โดยไม่ได้รับอนุญาตจากพนักงานศุลกากร	ปรับสองเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเฟ้อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน
ข้อ ๒ กรณีตรวจพบการกระทำความผิดที่ทำอากาศยาน (๑) กรณีตรวจพบและจับกุมผู้ต้องหาขณะอยู่ในช่องเขียว ช่องลูกเรือ ช่องเอกสิทธิ์ทางการทูต และช่องผู้ติดบัตรอนุญาตในพื้นที่ตรวจของศุลกากร แต่ยังไม่พ้นห้องตรวจของผู้โดยสาร หรือภายในอาคารผู้โดยสารขาเข้าระหว่างประเทศชั้นใน (๒) กรณีตรวจพบและจับกุมผู้ต้องหาภายหลังผ่านพ้นห้องตรวจของผู้โดยสาร (๓) กรณีความผิดตาม (๑) และ (๒) ถ้าเป็นการนำเข้ามาในลักษณะชุกซ่อนโดยวิธีการอันแยบยล เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตรวจพบ	ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ปรับสองเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีเฟ้อมหาดไทย และภาษีอื่น ๆ และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน ปรับสี่เท่าของราคาของรวมค่าอากร และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

รายละเอียด หรือลักษณะการกระทำความผิด	เกณฑ์เปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง
<p>ข้อ ๓ กรณีตาม ข้อ ๑ ข้อ ๒ ถ้าผู้ต้องหา หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้กระทำการโดยอุกอาจ เช่น ใช้กำลังต่อสู้ ชัดขวาง หรือทำร้าย ร่างกายพนักงานศุลกากรผู้ทำการจับกุม ไม่หยุดยานพาหนะ ที่บรรทุกของอันเป็นความผิดเพื่อให้พนักงานศุลกากรตรวจค้น โดยมีเจตนาฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าหน้าที่ หรือยื้อแย่งของกลาง หรือทำลายของกลาง ที่เจ้าหน้าที่จับกุมหรือยึดไว้ หรือทำลาย เครื่องหมายดวงตรา กุญแจ หรือเครื่องผูกมัดใด ๆ ที่เจ้าหน้าที่ ได้ทำหรือหมายไว้ที่ของกลางนั้น</p> <p>หากการต่อสู้ขัดขวางดังกล่าวเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำการจับกุมได้รับอันตราย</p>	<p>ปรับสี่เท่าของราคาของรวมค่าอากร และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน และ ให้แจ้งความดำเนินคดีกับบุคคลที่ต่อสู้ ชัดขวางการจับกุม</p> <p>ให้ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดี โดยไม่รับทำความตกลงงดการฟ้องร้อง</p>
<p>ข้อ ๖ กรณีที่ของกลางเป็นของที่ไม่ต้องชำระอากรศุลกากร ไม่ว่าจะตรวจพบ ณ ที่ใดในราชอาณาจักร</p> <p>ถ้าของกลางเป็นของที่มีคุณค่าทางศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือวัตถุลามก หรือสื่อลามก หรือพันธุ์พืชป่าตามบัญชี CITES หมายเลข ๑ หรือเป็นของ ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญา</p>	<p>ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p> <p>ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p>
<p>ข้อ ๗ กรณีตรวจพบและจับกุมผู้ต้องหาที่ด่านพรมแดน หรือ ด่านศุลกากร</p> <p>ถ้าของกลางเป็นของที่มีคุณค่าทางศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ ประวัติศาสตร์ หรือโบราณคดี หรือวัตถุลามก หรือสื่อลามก หรือพันธุ์พืชป่าตามบัญชี CITES หมายเลข ๑ หรือเป็นของ ละเมิดลิขสิทธิ์ หรือละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือละเมิด ทรัพย์สินทางปัญญา</p>	<p>ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p> <p>ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p>

๖.๒ **ฐานความผิดตามมาตรา ๒๔๔** ผู้ใดนำของที่ผ่านหรือกำลังผ่านพิธีการศุลกากรเข้ามาในราชอาณาจักร หรือส่งของดังกล่าวออกไปนอกราชอาณาจักร หรือนำของเข้าเพื่อการผ่านแดนหรือการถ่ายลำโดยหลีกเลี่ยง ข้อจำกัดหรือข้อห้ามอันเกี่ยวกับของนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นก็ได้ ไม่ว่าจะมิผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่ ผู้ใดพยายามกระทำความผิด ตามวรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษเช่นเดียวกัน

รายละเอียด หรือลักษณะการกระทำความผิด	เกณฑ์เปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง
<p>ข้อ ๑ กรณีเป็นการหลีกเลี่ยงข้อห้าม ในการนำเข้า การส่งออก การผ่านแดน หรือการถ่ายลำ</p> <p>(๑).....</p> <p>(๒) ในกรณีของต้องห้ามตามวรรคแรก เป็นของละเมิด ลิขสิทธิ์ หรือละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา อันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีบทระวางโทษปรับห้าเท่าของสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้าด้วย</p>	<p>ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับ อีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p>
<p>(๓) กรณีเป็นของละเมิดลิขสิทธิ์ หรือละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นของติดตัวผู้โดยสารหรือผู้เดินทางที่พนักงานศุลกากรตรวจพบที่ช่องมีของต้องสำแดง (ช่องแดง) ณ ท่าอากาศยาน หรือตรวจพบขณะชำระอากรปาก ระวังที่ด่านพรมแดน หรือด่านศุลกากร</p>	<p>ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p>

๖.๓ ฐานความผิดตามมาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔

รายละเอียด หรือลักษณะการกระทำความผิด	เกณฑ์เปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง
<p>ข้อ ๑ กรณีการกระทำตามใบขนสินค้าฉบับเดียว เป็นความผิด ฐานหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงอากร ตามมาตรา ๒๔๓ และเป็นความผิดฐานหลีกเลี่ยงข้อห้ามข้อจำกัด ตามมาตรา ๒๔๔ โดยความผิดตามมาตรา ๒๔๓ มีบทระวางโทษสูงกว่า โดยของที่เป็นความผิดไม่สามารถตรวจปล่อยไปจากอารักขาของศุลกากรได้ เช่น ไม่มีใบอนุญาตนำเข้า หรือมีใบสำคัญขึ้น ทะเบียน หรือเป็นของต้องห้าม</p>	<p>ปรับร้อยละ ๑๐ ของอากรที่ขาด ไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p>
<p>ข้อ ๓. กรณีตามข้อ๑ ถ้าของกลางเป็นของละเมิดลิขสิทธิ์ หรือ ละเมิดเครื่องหมายการค้า หรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา อัน เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการ นำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งมีบทระวาง โทษปรับห้าเท่าของสินค้าที่ส่งออกหรือนำเข้าด้วย</p>	<p>ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับ อีกหนึ่งเท่าของ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน</p>

๖.๔ ฐานความผิดมาตรา ๒๔๖

๖.๔.๑ มาตรา ๒๔๖ ผู้ใดช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจํานำหรือรับไว้โดย ประการใดซึ่งของอันตนพึงรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๒ ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินห้าปี หรือปรับเป็นเงินสี่เท่าของราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้วหรือทั้งจำทั้งปรับ

รายละเอียด หรือลักษณะการกระทำความผิด	เกณฑ์เปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง
ข้อ ๑ กรณีช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย ช่วยพาเอาไปเสีย ซื้อ รับจํานำหรือรับไว้โดยประการใดซึ่งของอันตนพึงรู้ว่าเป็น ของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๒	ให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน
ข้อ ๒ กรณีของกลางตามข้อ ๑ เป็นของดังต่อไปนี้ (๑) ..... (๓) ของละเมิดลิขสิทธิ์ หรือละเมิดเครื่องหมาย การค้า หรือละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา	ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) และให้ยกของกลางให้เป็นของแผ่นดิน

๖.๔.๒ มาตรา ๒๔๖ วรรคสาม การกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หากเป็นการกระทำโดยรู้ว่าเป็น
ของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

รายละเอียด หรือลักษณะการกระทำความผิด	เกณฑ์เปรียบเทียบงดการฟ้องร้อง
ข้อ ๑ กรณีการกระทำความผิดโดยรู้ว่าเป็นของต้องห้าม ตามมาตรา ๒๔๔ โดยของต้องห้ามนั้นเป็น สัตว์ป่าหรือ ซากสัตว์ตามบัญชี CITES หมายเลข ๑ หรือพันธุ์พืชป่า ตามบัญชี CITES หมายเลข ๑ หรือเป็นของละเมิดลิขสิทธิ์ หรือละเมิด เครื่องหมายการค้า หรือละเมิดทรัพย์สินทาง ปัญญา	ให้ปรับหนึ่งเท่าของราคาของรวมค่าอากร กับอีกหนึ่งเท่าของภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษี สรรพสามิต ภาษีเพื่อมหาดไทย และภาษีอื่นๆ (ถ้ามี) แต่ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และให้ยกของ กลางให้เป็นของแผ่นดิน

๗. การดำเนินการเกี่ยวกับของกลางในคดีละเมิดเครื่องหมายการค้าและละเมิดลิขสิทธิ์

๗.๑ หลักการจําหน่ายของกลาง

เมื่อของกลางตกเป็นของแผ่นดินแล้ว อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย มีอำนาจจําหน่ายของกลาง
นั้นได้ตามวิธีการต่างๆ ดังนี้

(๑.๑) ขายทอดตลาด

(๑.๒) ขายคืนเจ้าของ

(๑.๓) ขายปันส่วน

(๑.๔) ส่งมอบส่วนราชการ

(๑.๕) ทำลาย

(๑.๖) วิธีการอื่นตามอนุมัติอธิบดี

ของกลางที่เป็นสินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นของต้องห้ามตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง กำหนดให้สินค้าละเมิดเครื่องหมายการค้า และสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสินค้าที่ต้องห้ามส่งออก ห้ามนำเข้า และห้ามนำผ่านราชอาณาจักร พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ตามประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๗ ๐๕ ๐๖ ๐๙ กำหนดให้การจำหน่ายของกลางที่เป็นของต้องห้ามให้จำหน่ายโดยวิธีการทำลาย หรือวิธีการอื่นใดตามอนุมัติอธิบดี

เหตุที่ต้องทำลายของกลางที่ละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เนื่องจากการอนุญาตให้สินค้าที่ได้มีการนำเครื่องหมายการค้าที่ผิดกฎหมายออกจากตัวสินค้ากลับเข้าสู่ช่องทางพาณิชย์นั้น ยังคงมีความเสี่ยงสูงที่อาจมีการผลิตหรือนำเข้าเครื่องหมายการค้าที่ผิดกฎหมายและนำมาติดกับตัวสินค้าดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งไม่เป็นการยับยั้งการกระทำที่เป็นการละเมิดที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ อีกทั้งเพื่อเป็นการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนให้มีความปลอดภัยจากผลิตภัณฑ์ เนื่องจากสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมส่วนใหญ่มีการทำขึ้นในลักษณะที่เหมือนกับสินค้าจริง และแม้มีการนำเครื่องหมายการค้าที่ผิดกฎหมายออกจากตัวสินค้าดังกล่าวแล้ว ผู้บริโภคอาจไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างสินค้าปลอมหรือสินค้าจริงได้

การจำหน่ายของกลางที่ละเมิดเครื่องหมายการค้าและสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ จะสามารถดำเนินการได้ต่อเมื่อของกลางนั้น ตกเป็นของแผ่นดินแล้ว ไม่ว่าจะด้วยผลของกฎหมาย หรือโดยคำสั่งของศาล หรือผลคดีถึงที่สุด ประมวลระเบียบปฏิบัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดขั้นตอนวิธีการจำหน่ายของกลางโดยวิธีทำลาย ดังนี้

๑. ให้ผู้อำนวยการสำนักสืบสวนและปราบปราม หรือสำนักงานหรือนายด่านศุลกากร แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการทำลายของกลาง” เพื่อดำเนินการทำลายของกลางให้เป็นไปตามระเบียบนี้

๒. ของใดที่เสียหายหรือเสื่อมสภาพหรือเป็นของอยู่ในเงื่อนไขต้องทำลาย ให้เสนออธิบดี หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย พิจารณาอนุมัติทำลาย และเมื่อได้รับอนุมัติแล้ว ให้เจ้าหน้าที่บันทึกการอนุมัติลงในระบบของกลางและบัญชีของกลางและเก็บบันทึกการอนุมัติดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้แจ้งคณะกรรมการทำลายของกลางทราบทุกสิ้นเดือนโดยแยกเป็น ๒ บัญชี ดังนี้

๒.๑ บัญชีของกลางละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

๒.๒ บัญชีของกลางอื่น ๆ

๓. ให้คณะกรรมการทำลายของกลางรับของกลางไปทำลายและก่อนรับของกลาง ให้ตรวจสอบชนิด ปริมาณและน้ำหนักของทุกรายการ ให้ถูกต้องครบถ้วนแล้วลงลายมือชื่อพร้อม วัน เดือน ปี ที่รับของไว้เป็นหลักฐานและให้ดำเนินการทำลายได้ตามแต่จะเห็นสมควรโดยเร็ว เมื่อได้ทำลายเรียบร้อยแล้ว ให้รายงานให้ผู้อำนวยการสำนัก หรือสำนักงาน หรือนายด่านศุลกากรทราบ สำหรับส่วนของกลาง สำนักสืบสวนและปราบปรามให้รายงานอธิบดีและจัดส่งรายงานให้กลุ่มตรวจสอบภายในทราบด้วย

๔. ของที่อยู่ระหว่างรอการทำลายให้แยกเก็บต่างหากจากของอื่น

เรียบเรียงโดย นางสาวพรรณนลิน แสงโชติ
ผู้อำนวยการส่วนบริการศุลกากร ๓
สำนักงานศุลกากรมาตาพุด

